

VEGYESEK.

Jegyzőkönyvi kivonatok a megtartott természettud. szakülésekről.

IV. F. évi október 27-ikén dr. Fabinyi Rudolf elnöklete alatt a természettani intézetben tartott ülésen következő előadók szerepeltek:

1. Dr. *Martin Lajos* tanár bemutatta a repülésre vonatkozó azon kísérleteit, melyeket egy újabban átalakított körforgós és egyoldalt csapkodó szárnykerék-szerkezet segítségével tett. (Lásd a jelen füz. 231. lapján).

2. Dr. *Koch Antal* tanár a gyalui havasokon keresztül kb. É—D. irányban vitt geológiai szelvényt mutat be magyarázat kíséretében. A szelvényhez szükséges adatokat mult augusztus hó második felében szerezte be egy ötnapos kirándulásán. E szelvény szerint a központi gránittömszöt erősen gyúrt csillámpala, az északi oldalon gneiszbetelepülésekkel, övedzi, erre pedig kevésbé kristályos óspaláknak öve borúl, erős fokkal kifelé való dőléssel. A csillámpalaövet, meg a granit-magvat is, több zöldköves dácittelér töri át Magura környékén. Külön gneiszövet, mely a granittömszöt közvetlenül övedzné, a mint azt az eddigi földtani térképek föltüntetik, nem bírt constatálni. Az ősgneisz systema tehát készségtelenül hiányzik ebben a hegységben.

3. Dr. *Fabinyi Rudolf* tanár, kapcsolatban az asarylaldoximre vonatkozó vizsgálataival, újabb vegyületekről tesz jelentést, melyeket az asaromból, illetőleg oxydatio termékéből, a trimethoxy-benzoosavból kapott. Ez a sav salétromsav hatására olyan módon ad egy nitroderivatumot, hogy a nitrocsoport a carboxylcsoportot helyettesíti, adván nitrotrimethoxybenzolt. Ez érdekes és szépen kristályodó nitro-test redukáláskor könnyen alakúl át egy megfelelő amidotestté, a kapott amidotrimethoxybenzol aldehidekkel condensálódik és ily módon számos derivatumhoz juthatni. Különösen érdekes az asarylaldehyddel kapott termék.

V. A f. évi november hó 24-ikén dr. Fabinyi Rudolf elnöklete mellett tartott szakülésnek tárgyai voltak:

1. *Vörös Ciryll* Egyszerű repülő szerkezet legközönségesebb mozgásai. Bemutatja *Farkas Gyula* tanár.

A dolgozat tárgyát nem az a nagyjelentőségű probléma képezi, a melyről *Martin Lajos* dr. tanár úr értekezett már több alkalommal a szakosztály előtt. Csupán arra szorítkozik, hogy súlytalannak és síkfelületűnek tekintett szárnyak bizonyos kis amplitudós mozgásaival járó súlyponti mozgás analysisét fejtí ki, feltéve azt is, hogy a törzstestre ható mindenkorl légnyomás számítá-

son kívül maradhat, a szárnyakra ható pedig folyvást a szögsebesség négyzetével arányos.

Mozgástani példát tárgyalt tehát, a melynek gyakorlati jelentősége nincs és nem is akar lenni. Tekintve, hogy van didaktikai értéke s érdekesen van kidolgozva, a közlésre érdemesnek találja a bemutató. (L. a jelen füzet ... lapján.)

2. *Farkas Gyula* tanár bemutatja a M. T. Akadémia kiadásában megjelent következő című értekezését: „Az Ampère-féle elemi törvények aequivalenseinek meghatározása“, a melynek a tárgyról bizonyos megszorító feltétel rendjén a múlt évben már értekezett a szakosztály előtt. Azóta egész általánossága szerint kidolgozta a problémát s Réthy Mór budap. műegyetemi tanár a M. T. Akadémia elé terjesztette azt.

3. Koch Antal tnr. bemutatja Dr. *Lőrenthey Imre* budapesti egyet. tanárségédnek „Adatok Szilágymegye és az erdélyi részek pontusi lerakódásainak ismeretéhez“ című dolgozatát, melyben az erdélyi múzeum anyaga alapján képeken és leírásban behatóan ismerteti a nevezett vidékek alsó pontusi kagylóit és csigáit s köztük nem egy érdekes új alakot is; egyúttal kimutatja, hogy az alsó pontusi emeletnek Dr. Hofmann K.-tól a Szilágyságra kimutatott három szintájra való osztályozása Erdély területére nézve is áll. Az általa elnevezett új alakoknak jegyzéke ez: *Cyclostoma minima*, *Congeria Schmidtii*, *Cong. Mártonfői*, *Cong. pseudoauricularis* Szilágysomlyóról, *Planorbis ponticus* és *Micromelania Lapádensis* Oláh-Lapádról. (L. a jelen füzet 195. lapján.)